

ЯКАЯ БУДЗЕ АДКАЗНАСЦЬ ЗА ЗАКЛІКІ ДА САНКЦЫЙ?

На чарговай сесіі Савета Рэспублікі сенатары ўхвалілі змяненні ў Крымінальны кодэкс

Аб планаваных навацыях расказаў старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па нацыянальнай бяспецы Алег БЕЛАКОНЕЎ.

Ён нагадаў, што 26 мая на сустрэчы з парламентарыямі, членамі Канстытуцыйнай камісіі і прадстаўнікамі органаў дзяржкіравання Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падтрымаў прапанову аб устанавленні адказнасці ў адносінах да тых, хто заклікае да ўвядзення антыбеларускіх санкцый або сваімі заклікамі садзейнічае ўвядзенню Еўрапейскім саюзам, Злучанымі Штатамі Амерыкі і наогул калектыўным Захадам эканамічных, фінансавых і іншых санкцый як у адносінах Рэспублікі Беларусь, так і асобных фізічных і юрыдычных асоб нашай краіны. Тады неабходнасць прыняцця мер па абароне нацыянальных інтарэсаў, правоў грамадзян і суб'ектаў гаспадарання кіраўнік дзяржавы падтрымаў, даручыўшы Нацыянальнаму сходу і Адміністрацыі Прэзідэнта распрацаваць і прыняць такія меры.

«Гэта не новы артыкул Крымінальнага кодэкса, ён дзейнічаў і да гэтага. Аднак санкцыйныя меры, прынятыя ў дачыненні да нашай дзяржавы, выклікалі неабходнасць перагляду яго частак, каб сфакусіраваць увагу на проціпраўнасці дзеянняў у адносінах да нашай дзяржавы асобнымі юрыдычнымі і фізічнымі асобамі, звязанымі менавіта з публічнымі заклікамі да ўжывання санкцыйнай палітыкі.

— Вынікам нашай сумеснай работы па выкананні даручэння кіраўніка дзяржавы стаў законапраект, унесены мною ў парадку заканадаўчай ініцыятывы, які прадугледжвае ўзмацненне прэвентывага патэнцыялу артыкула 361 Крымінальнага кодэкса шляхам узмацнення адказнасці за дзеянні, накіраваныя на прычыненне шкоды нацыянальнай бяспецы Рэспублікі Беларусь, — расказаў старшыня профільнай камісіі. — У тым ліку з вылучэннем у дыспазіцыях артыкула такой крымінавытворчай прыкметы гэтага злачынства, як «заклікі, накіраваныя на выкарыстанне мер абмежавальнага характару (санкцый) у адносінах да Рэспублікі Беларусь, яе фізічных і юрыдычных асоб».

Парламентарый перакананы: паколькі такія дзеянні накіраваныя на падрыхтоўку палітычнай стабільнасці і перашкаджаюць эканамічнаму развіццю нашай краіны, неабходна ўстанавіць адказнасць за гэта. Працуюць без купюр прапанаваныя санкцыі:

у прыватнасці, **абмежаваннем волі на тэрмін да 5 гадоў ці пазбаўленне волі на тэрмін да 6 гадоў прапануецца караць** па частцы 1 **за публічныя заклікі да захопу дзяржаўнай улады** ці гвалтоўнай змены канстытуцыйнага ладу Рэспублікі Беларусь, ці за здраду дзяржаве, ці ажыццяўленне дзеянняў, накіраваных на парушэнне тэрытарыяльнай цэласнасці краіны, ці за здзяйсненне іншых дзеянняў, накіраваных на прычыненне шкоды нацыянальнай бяспецы Рэспублікі Беларусь. У тым ліку на выкарыстанне мер абмежавальнага характару (санкцый) у адносінах Рэспублікі Беларусь, яе фізічных і юрыдычных асоб, або распаўсюджванне матэрыялаў, якія ўтрымліваюць такія заклікі, пры адсутнасці прыкмет больш цяжкага злачынства;

пакаранне ў выглядзе **пазбаўлення волі на тэрмін ад трох да 10 гадоў** па частцы 2 **за заклікі, накіраваныя да замежнай дзяржавы, замежнай ці міжнароднай арганізацыі; здзяйсненне дзеянняў, накіраваных на прычыненне шкоды нацыянальнай бяспецы Рэспублікі Беларусь, у тым ліку на выкарыстанне мер абмежавальнага характару (санкцый) у адносінах да Рэспублікі Беларусь, яе фізічных і юрыдычных асоб, або распаўсюджванне матэрыялаў, якія ўтрымліваюць такія заклікі, пры адсутнасці прыкмет больш цяжкага злачынства;**

пакаранне ў выглядзе **пазбаўлення волі на тэрмін ад чатырох да 12 гадоў** па частцы 3 за дзеянні, прадугледжаныя часткамі 1 і 2, здзейсненыя **з выкарыстаннем сродкаў масавай інфармацыі** ці глабальнай камп'ютарнай сеткі Інтэрнэт, або службовай асобай з выкарыстаннем сваіх службовых паўнамоцтваў, або якія пацягнулі цяжкія наступствы.

— Пасля ўступлення гэтых змяненняў у сілу кожны, хто бяздумна заклікае да санкцый у адносінах да Беларусі ці публічна, ці ў сеціве, будзе выразна разумець — прабаўчэння яму не будзе, — выказаў упэўненасць Алег Белаконев.

У завяршэнне парламентарый адзначыў, што законапраект быў падтрыманы ўсімі зацікаўленымі дзяржаўнымі органамі, прайшоў неабходныя рэгламентныя працэ-

дуры яго падрыхтоўкі і 9 лістапада быў прыняты Палатай прадстаўнікоў.

— Гэта не новы артыкул Крымінальнага кодэкса, ён дзейнічаў і да гэтага. Аднак санкцыйныя меры, прынятыя ў дачыненні да нашай дзяржавы, выклікалі неабходнасць перагляду яго частак, каб сфакусіраваць увагу на проціпраўнасці дзеянняў у адносінах да нашай дзяржавы асобнымі юрыдычнымі і фізічнымі асобамі, звязанымі менавіта з публічнымі заклікамі да ўжывання санкцыйнай палітыкі, — падкрэсліў у гутарцы з журналістамі **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Сяргей СІВЕЦ.**

Ён адзначыў, што гаворка ў першую чаргу ідзе аб эканамічных санкцыях, закліканых паралізаваць дзеянне беларускай эканомікі, паставіць у жорсткія ўмовы функцыянаванне айчыннага суб'ектаў гаспадарання.

— Мы выдатна разумеем наступствы падобных дзеянняў. Па вялікім рахунку, гэта паралізацыя дзейнасці вядучых суб'ектаў нашай краіны і, адпаведна, немагчымасць дзяржавы выконваць свае сацыяльныя абавязальствы перад нашымі грамадзянамі: гэта рабочыя месцы, заработная плата, дапамогі, льготы — усё тое, што замацавана ў Асноўным Законе, — звяртае ўвагу сенатар.

Паводле яго слоў, праведзена сур'ёзная работа па трансфармацыі адпаведных частак артыкула 361 Крымінальнага кодэкса. Сенатар перакананы: супрацьпраўныя меры павінны выклікаць адпаведную рэакцыю з боку дзяржавы, у тым ліку ў галіне ўзмацнення жорсткасці крымінальна-прававых санкцый у дачыненні да людзей, якія актыўна выступаюць за рэалізацыю санкцыйнай палітыкі ў дачыненні да Беларусі.

— Мяркую, што цяперашняя рэдакцыя будзе эфектыўнай перашкодай, каб спыніць альбо прыпыніць супрацьпраўныя дзеянні з боку адпаведных суб'ектаў, — лічыць Сяргей Сівец.

З такім меркаваннем пагадзіліся і яго калегі, якія падтрымалі дадзены законапраект.

Вольга АНУФРЫЕВА.

НАБЫЦЬ СВОЙ КАВАЛАК ЗЯМЛІ...

Днямі на пасяджэнні прэзідыума Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў абмяркоўваліся актуальныя пытанні скарачэння колькасці пустыючых дамоў.

Старшыня аблсавета **Уладзімір ЦЯРЭНЦЬЕЎ** нагадаў аб уступленні ў сілу ў канцы верасня Указа № 116 «Аб адчужэнні жылых дамоў у сельскай мясцовасці і ўдасканаленні работы з пустымі дамамі». Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў яго 24 сакавіка.

Што робіцца і якія праблемы ў цэнтры ўвагі? Дэпутаты падзяліліся меркаваннямі.

Паводле інфармацыі на пачатак лістапада, у Віцебскай вобласці ў рэестры пустых жылых дамоў — 1133, а ў спісе старых — 730.

У рамках выканання ранейшага заканадаўства на працягу звыш дзесяці гадоў за дзяржаўны кошт было знесена каля дзевяці тысяч дамоў, а з улікам сродкаў уласнікаў — яшчэ больш. На сёння, дарэчы, знос дома на Віцебшчыне прыкладна каштуе 700–800 рублёў. Адна з праблем — у высокай амартызацыі тэхнікі.

Добра, што мясцовая прадстаўнічая ўлада ўсё больш плённа працуе з гаспадарамі жылля, якое тым непатрэбнае. У бягучым годзе ў Падзвінскім краі знеслі каля 770 дамоў, толькі каля 520 — за кошт бюджэту, астатнія — самі ўласнікі жылля.

Раней механізм работы па выяўленні і ўключэнні ў абарот пустых і старых дамоў рэгламентаваўся Указам Прэзідэнта № 357 «Аб пустых і старых дамах». За перыяд яго дзеяння ў вобласці знесена 1025 пустых, 640 старых дамоў.

Безумоўна, прыярытэт — у тым, каб знайсці новых гаспадароў незапатрабаванаму жыллю, якое разбураецца з часам. Таму і быў прыняты Указ № 116, які можна назваць унікальным і жыццёва неабходным.

Між іншым, старшыня абласнога Савета даручыў народным выбарнікам актывізаваць рэкламу магчымасцяў набыць жыллё ў глыбінцы — не толькі ў вёсках, але і ў райцэнтрах па сімвалічнай цане ад адной базавай велічыні (на сёння — за 29 рублёў).

Трохі больш падрабязна пра новае заканадаўства.

Указам № 116 «Аб адчужэнні жылых дамоў у сельскай мясцовасці і ўдасканаленні работы з пустымі дамамі» спрашчаецца парадак адчужэння грамадзянамі прыналежных ім жылых дамоў у сельскіх населеных пунктах і гарадах раённага падпарадкавання, якія былі пабудаваныя да 8 мая 2003 года (даты ўступлення ў сілу Закона «Аб дзяржаўнай рэгістрацыі нерухомай маёмасці, правоў на яе і здзелак з ёю»). Адчувацца такія дамы могуць без наяўнасці дакументаў, што сведчаць пра іх, пры ўмове ўнясення звестак аб жылых дамах у пагаспадаркавую кнігу сельскага (пасялковага) выканаўчага камітэта або іх узвядзення на зямельных участках, выдзеленых у адпаведнасці з заканадаўствам (незалежна ад дзяржаўнай рэгістрацыі правоў на гэтыя ўчасткі).

Рэгіструюць дагаворы адчужэння выканкамы па месцы знаходжання жылых дамоў без сплання платы, а афармляць дакументы на дом і зямельны ўчастак павінен пакупнік.

Указам таксама забяспечваецца стварэнне ўмоў для ўключэння ў абарот жылых дамоў, якія пустыюць тры гады і больш або знаходзяцца ў аварыйным стане, а таксама зямельных участкаў, якія знымаюць. Прадугледжаны адпаведны алгарытм работы выканкамаў па выяўленні такіх дамоў і ўключэнні іх у Адзіны рэестр пустых дамоў. Доступ да такой базы даных будзе давацца зацікаўленым на бязвыплатнай аснове.

Пустыя жыллыя дамы, прызнаныя судом безгаспадарнымі і перададзеныя ва ўласнасць адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі, змогуць прадавацца выканкамамі на аўкцыёнах па рыначным кошце з магчымасцю паэтапнага зніжэння цаны да базавай велічыні. Аблвыканкамы надзяляюцца правам вызначаць населеныя пункты, на тэрыторыі якіх пустыя дамы могуць быць прададзены адразу за «базавую». Пакупніку такога дома па яго заяве даецца растэрміноўка аплаты на тэрмін да трох гадоў без індэксацыі плацяжоў.

Знос непрыдатны для выкарыстання пустых дамоў, не вышэйшых за два паверхі, дапускаецца без распрацоўкі праектнай дакументацыі.

Вельмі цікавы для пакупнікоў стаў Докшыцкі раён, што на мяжы з Міншчынай. Адпаведны вопыт быў агучаны на пасяджэнні. Там ахвотна набываюць жыллё жыхары сталіцы, да якой некалькі гадзін язды. Усё больш прыкладаў, калі людзі, далёкія ад сельскагаспадарчых рэалій, пачынаюць паспяхова гаспадарыць на сваім участку зямлі, разводзіць жывёлу і птушак. Гараджане ўсведамляюць усе плюсы жыцця «на прыродзе», асабліва тыя, у каго малыя дзеці. Дарэчы, такім чынам можна паменшыць рызыку для здароўя ў небяспечны час пандэміі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.